

45.

A Társaság

Miksa főherceg és menyasszonya, Hohenlohe-Schillingsfürst Franciska hercegnő.

Zimmerauer műterem felvétele.

Holzer
cs. és kir. udvari és kamarai szállító
divatháza
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.

JOGI VIZSGÁKRA

(alapvizsgákra, szigorlatokra, államtudományi államvizsgákra), állam-
számviteli államvizsgákra, felelősséggel előkészítünk urakat, hölgyeket
és vidékieket is. Vidékieknek speciális jegyzeteket előre küldjük.
(Államszámvitelre: példatár, állami könyvek gyűjteménye.) Jegyzetkül-
csönzés. Díjtalan felvilágosítás. Szontágh Donáth jogi szemináriuma,
Budapest, IV., Váci-u. 51. II. Személyes értekezés köznapokon d. u. 4-7-ig.

Rácz Daniel

Női felöltők, angol kosztümök és alkalmi toisettek,
blousok, pongyolák áruháza és műtermei

Sürgönyeim „Robérioz”
Telefon: 167—02.

Budapest,
IV., Sügő-utca 2.

Az Ernst-Muzeum aukciói.

II.

Kilényi Hugó

nyug. miniszteri tanácsos

művészeti gyűjteménye

A gyűjtemény áll festményekből, Boltraffio, Elsheimer, Cuyp, Goyen, Hobbema, Hals, Metsu, Qu. Messys, Ostade, Rubens, Steen, Veronese, Terboreh, Teniers, Tiziano, stb. miniatűrök, fayance-ok, porcellánok, ezüst és elefántcsont-faragványok, régiségek, textil- és butorneműekből.

Bemutató: november 18-ától kezdve.

Aukció: november 26-ától kezdve.

Katalógus, melyet kiváló szakemberek irtak, november 12-ikén már kapható. Előjegyezhetni az

Ernst-Muzeumban

Budapest, VI., Nagymező-utca 8. sz.

Ára (120 oldal illusztrálva) **15 korona.**

Tuschák Paula

vállfüző különlegességek

Budapest,

Telefon: 176—63. IV., Váci-utca 11/B. 1/2 em.

Urmánczy Nándorné

Szakácskönyve

ára kötve 5 korona.

∴ **Jövedelme a háboru árváié.** ∴

Old American

különlegességek egyszerű kalapokban

Budapest, Belváros

IV., Egyetem-utca 3. sz.

PÉTERFFY ERZSÉBET okleveles táncmesternő

IV., Váci-utca 5. (Türr István-u. sarok) táncintézetében
október hó első napjaiban

új tánc- és torna-oktatás veszi kezdetét.

Gyermek és felnőtt csoportok. Magánóra a nap bármely szakában. — **Beirat-**
kozás naponta délelőtt 9-től 1 óráig, délután 4-től 8 óráig.

LITTKÉ

Casino
for England
Cremant Rosé
Sport

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA.

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, REÁLTANODA-U. 18. TELEFON: JÓZSEF 25-11.

IV. évf.
45-ik szám.

Előfizetési árak: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor. Egyes szám ára 60 fill.

Budapest,
1917. november 11.

Az új Magyarország.

Irta gróf Apponyi Albert, m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Vajjon milyen lesz? Ebből a rettentő válságból, mely átalakítja a föld színét, miként fog előkerülni ez a nemzet? Az átalakult világban milyen állást fog elfoglalni? Higyjünk-e vagy kétkedjünk, reméljünk-e vagy aggódjunk, bizzunk-e vagy csüggedjünk?

Egész valónk, egészséges életösztönünk minden energiája, hazafiságunk minden szivdobbanása tiltakozik a kétség, az aggodás, a csüggedés ellen; „bizva-bizik” — hisz, remél, mert bizni, hinni, remélni akar, mert biznia, hinnie, remélnie *kell*. Ez nem is lehet máskép, nem szabad, hogy máskép legyen.

Ámde lelkünk e bizó szárnyalását követi-e a lassan járó ész? Az az ész, amely nem ismer kategorikus imperativusokat, amely hidegen fontol, fagyosan mérlegel.

Vajjon miképp állapítja meg ő nemzetünk mai mérlegét? Annyi bizonyos, hogy irtóztató számcsoportokat mutat ki a „tartozik“-rovat; lesz-e a „követel“-rovaon akkora összeg, hogy javunkra mutakozzék a mérleg?

Lássuk.

A „tartozik” számcsoportjainak ezek a főbb tételei: Rettentő vérveszteség, mely elvitte ifjuságunk virágát, de mélyen belenyult az érett férfikor erő-rezerváiba is; mert a legjobbak közül valók voltunk, leginkább pusztultunk; ez a háborunak oktalan törvénye: Darwin tana megfordítva, „selection of the unfittest”, akiket sirba nem temetett, azok nagy részét csonkán, betegen, testileg-lelkileg megtört állapotban adta vissza az életnek. Nélkülözések által megpróbált, elgyengült nemzedék, melynek egy tetemes része, mert a fejlődési korban kellő táplálékot nem nyert, sem hosszú életűnek nem ígérkezik, sem kiváló teljesítőképességűnek. Erkölcsi eldurvulás széles körökben, nemcsak a huzamos háborus élet folytán, de az itthonmaradottaknál is, az ifjuság meglazult fegyelmé következtében, mely nélkülözötte az atyát, a papot, a tanítót. Irtóztató pénzügyi teher, melynek számai

szinte kifárasztják a fantáziát. Gazdasági és kulturális megállás; vagy, ami talán még rosszabb: egészségtelen duzzadások a gazdasági élet legkétesebb rétegeiben. Szemben a tömeg — szenvedése; egyoldalú, ferde irányú, a végletekbe szétfutó szellemi élet: egyensúly-zavar az egész vonalon. Mindezek szüleményeként pedig valami hiszterikus, hol az elérhetetlent hajhászó, hol cinikusan kúszó, de mindig hullámozó hangulat, mely mindenre alkalmasnak látszik, csak arra a következetes, komoly, megfeszített munkára nem, melyet az új Magyarország fölépítése kíván.

A felsorolás távolról sem teljes és mégis ijesztő. Mit állíthatunk vele szemben a „követel” rovatra?

Mit?

Mindenek előtt azt, hogy az ecsetelt szomorú vonások az összes hadviselő nemzeteknél körülbelül egyformán állapíthatók meg. Ha tehát absolute véve gyengülést jelentenek is, a versenyviszonyokat a nemzetek közt nem érintik, legalább a megindulásnál nem; de érinteni fogják a kibontakozási munka folyamán, a regenerálóképesség különböző mértéke szerint. Ez pedig reánk nézve nagyon biztató; nemcsak azért, mert fajunknak a harctéren kimutatott erejében, másokkal összehasonlítva is, föltétlenül bizhatunk, hanem azért is, mert, mint tulnyomóan földmivelő ország, gazdaságilag aránylag kevesebbet szenvedtünk, táplálkozási viszonyaink is valamivel jobbak voltak, könnyebben is lendülünk föl s emberanyagunkat könnyebben pótoljuk, mint a főleg iparüző nemzetek, bár, viszont, a szoros értelemben vett pénzügyi nehézségek tőlünk aránylag nagyobb áldozatokat fognak követelni.

De tanultunk is; azok az imént ecsetelt erkölcsi bajok muló természetűek, nagyobbbrészt az idegbontó háborus légkörre vezethetők vissza. Az a lelki átalakulás, amelyet állandónak várhatunk, tartalmazni fogja a munka nagyobb megbecsülését, mert szükségességének fokozott nyomását és termelő erejének hatványozott eredményességét fogjuk tapasztalni. Tartalmazni fogja a tömegek megnövekedett önérzetét, amelynek lesznek kinövésai is, de amely nagyban véve igazságos alapon

nyugszik: nem a duhaj és üres lélek pöffeszkedése, hanem végzett hőstettek, az élet kockáztatása árán szerzett halhatatlan érdemek, fölényes lelki tulajdonságok tudatán. A szociális igazságra törekvés, a lelkekből fakadó demokratikus áramlat azért vált oly legyőzhetetlenné, mert soha annyi erkölcsi igazság nem volt benne. Ez nem az irigység demagógiája, ez az önérték, a jogos önbecsülés demokráciája, forrásánál és benső tartalmánál fogva nem destruktív, hanem konstruktív, a legszebb anyag hozzáértő építőmesterek kezében.

Folytathatnám. De, átugorva az apróbbakat, sietek a „követel“ rovat végső nagy, mondhatom óriási tételéhez, mely egymagában elég az egész „tartozik“ számcsoport ellensúlyozására; ez pedig nemzetünk roppant erkölcsi értéknövekedése, úgy a nemzeti ön-értékelésben, mely párhuzamosan jár az egyéni önérték fokozottságával, mint a világ összes számbavehető tényezőinek megbecsülésében: Páratlanul áll e világháboruban a magyar katona vitézsége, a magyar nép türelme, hűségének megingathatlansága, a magyar állam szilárdsága, egységének megbonthatatlansága. E ragyogóan és diadalmasan előretört nemzeti egyéniség, mintha elgázolta volna mindazokat az ellenséges erőket, amelyek évszázadokon át hol nyersen, hol álnokul reánk támadtak. Hol lehet ilyen nemzettel szemben helye a bizalmatlanságnak? Hű volt az utolsó szál emberig, még jogos követeléseinek érvényesítésétől is tartózkodott, amikor az bontó hatással lehetett volna a szövetséges arcvonagra; hű volt, ő, az örökké meggyanusított, míg dédelgetett kedvencek soraiból vigyorgott felénk az árulás. De hol lehet helye a lenézésnek, a lekicsinylésnek? Megmutattuk, hogy az a három millió felnőtt férfi, akivel Magyarország rendelkezik, tényező a világhatalmak mérkőzésében is; megmutattuk, hogy ez az egységes magyar állam — és csakis ez — tudja őket sorakoztatni a nyugati polgárosodás védelmére; megmutattuk, hogy idegrendszerünk jobb, politikai megbízhatóságunk tökéletesebb, teljesítési képességünk pedig aránylag nagyobb, mint a legtöbb versenyző nemzeté.

És mi azt tudjuk; tudja minden magyar ember — elkezdve az első magyar emberen, akinek a harcmezőn nyílt meg a szíve a magyar nemzetnek; tudja minden huszár, minden baka — de minden fuvaros és minden más munkása ezeknek a rettenetes nagy időknek. Tudjuk és kell is, hogy tudjuk és hogy aszerint cselekedjünk. Ha a tömegek minden egyes parányának *emberi* önértéke megnövekedett, hát megnövekedett a nemzet minden egyes fiának *nemzeti* önértéke is. És, amiképp *építően* követelő az a szociális önérték, akképp *építően* követelő ez a nemzeti önérték is. Csak kacagni való az a föltevés, hogy ilyen nemzet beérje fél vagy harmadrész nemzeti étellel, hogy ne követelje annak teljeségét, hogy továbbra is eltűrje tündöklő katonai erényeinek névtelenségét, hogy átlagok javítására engedje felhasználni legsajátabb dicsőségét.

Ime a mérleg egyenlege; ezek az előretörő, ellenállhatatlan erők, amelyek legyőzni hivatvák nemcsak a

A király látogatása hódított olasz földön.

háboru-okozta pusztításokat, hanem a háboru előtti idők ártalmait is. Roppantul aktív ez a mérleg és ez az aktívum adja meg a választ kérdéseinkre: hogy tehát milyen lesz az új Magyarország?

Intézményeiben igazságosabb, szeretetteljesebb; polgáraiban öntudatosabb, törekvőbb, erőteljesebb; egységében egységesebb, magyarabb, hatalmasabb; a népjogoknak és a nemzeti életnek teljességében befejezettebb, jövő nemzedékeiben boldogabb.

Ezt pedig sem tudósainknak, sem politikusainknak, sem más vezéreinknek nem köszönhetjük, hanem, Isten után, egyesegyedül névtelen hőseink százezreinek, akikből, aki életben maradt, azt becsüljük meg; akinek csontjai pedig, talán messze földön, ismeretlen sírokban porladoznak, azok felé szálljon buzgó imánk és megemlékezésünk, azok apái és anyái, özvegyei és gyermekei, vigasztalódjanak: nem hiába haltak meg, mert ők csinálták az új Magyarországot.

Alapítva 1862.

GUENDET CONSTANT

svájci órás

Budapest, IV., Kígyó-tér 5. szám.

Az órás szakmát felölelő összes zseb-, nipp-, fali- stb. órák raktára. :: :: ::

KARCSATTÓRÁK. JAVÍTÁSOK. KATONAÓRÁK.

Díadalmas olasz offenzívánk: a király a harctéren.

SZELLŐK ZENÉJE.

Szellők kísérnek mostanában engem,
Szellők szavára száll az alkonyat.
Szellők zenélnek tulvilági hárfán,
Szellők nevetnek ezüst éjszakán át
S csiklandva fricskázzák az arcomat.
Honnan repülnek? A hajam kibontják,
Hozzám tipegnek észrevétlenül
S egyszerre lelkem egy fekete, halvány
Szerelmes arcu szellő-lányka karján
Száll, száll, tovább repül.

Mind pajkosak, betyárok és enyelgők,
Kitépi a párnát fejem alól.
Nyakamba fujva rántják ingemet le,
Szikrát, tüzes port hintenek szemembe
S kacagnak, hogyha könnyem árja foly.
A messzeségbe, szellők tengerére
Űz olykor egy ravaszdi szélkalóz
És hogyha jázminos az este s holdas,
Egy széltündérke ül könyvemhez — olvas —
S halkán tovább lapoz.

Minden helyütt szél, szél, szelek zenéje,
Lágy, altató, halk temetői dal.
Szellő a szerelem, szellő az élet,
A csók, a tűz szeles magasba réved
S a szende szél már szendergő vihar.
Üres levegő, kék ábránd a vágyam,
Üres levegő, szellőpalotám.
Én hallgatom e dalt. Szememben éjfél.
Virrasztva vacogok a kósza szélnél
S bucsuzó arcom halovány.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ.

Ha azonban Micskei nem akar.

Irta Csathó Kálmán.

Az unokaöcsém szigorlat előtt állott és azt kérdezte tőlem, nem tudnék-e valakit, aki beajánlhatná Vargha professzornál.

— Mikor vizsgálol? — kérdeztem.

— Holnap délután.

— Akkor még ma beszéllek Micskeivel. Ő, ugy tudom, jóban van Vargháékkal...

Azonnal el is indultam, hogy megkeressem Micskeiket. Voltam a hivatalában, a vendéglőjében, a lakásán, mindenütt azt felelték, hogy a nagyságos ur már elment. Nem lehet másutt — gondoltam — csak Vargháéknál, de hát az talán mégis tapintatlan dolog lesz, ha éppen ott keresem telefonon... Hanem aztán, hogy eszembe jutott, milyen drukkokat álltam ki hajdanában magam is, abban állapotam meg, hogy ilyenkor nincs tapintat, éppen úgy, mint mikor a haldoklóhoz papot vagy a beteghez orvost kell hívni. Bementem egy kávéházba és merészen föl hívtam a Vargháék telefonszámát.

Én: Halló! Ki beszél?

Egy női hang: Halló! Ki beszél ott?

Én (ugy okoskodva, hogy fölösleges magam megnevezni): Kérem, Vargha méltóságos ur lakása?

A női hang: Igen. És ott?

Én: Kérem szépen, nincs ott véletlenül Micskei Sándor ur?

A női hang (pillanatnyi szünet után): Ki keresi kérem?

Én (abban a hitben, hogy tehát ott van és abban a tévedésben, hogy a szobaleány beszél): Mondja meg neki kérem, hogy egy barátja akar vele nagyon sürgős ügyben beszélni...

Diadalmas olasz offenzívánk: a király a harctéren.

A női hang (nagyon ingerülten): Itt Vargha Juci beszél és nagyon sajnálom, de nem vagyok abban a helyzetben, hogy üzeneteket közvetítsek Micskei urnak... Igen csodálom, hogy amiért egy párszor megfordult nálunk, feljogosítva érzi magát, hogy a telefonüzeneteit ide adresszáltassa! Jó estét!

Lecsapta a kagylót, mielőtt válaszolhattam volna, én pedig megszeppenve oldalogtam ki a kávéház telefonfülkéjéből, azon elmélkedve, hogy elmondjam-e Micskeinek, micsoda ostoba tapintatlanságot követtem el az ő rovására, vagy pedig — tapintatosan — agyonhallgassam az egész dolgot.

Bevallom (még akkor is, ha a lovagias gondolkozású közönség megbotránkozik az eljárásomon), hogy minden nagyobb lelki tusakodás nélkül a hallgatás mellett döntöttem és mialatt a kaszinóm felé ballagtam, márcsak az járt az eszemben, hogy Micskei és Vargha Juci között történhetett valami, hogy ilyen szigorúan nyilatkozott róla a kis leány...

Pedig én azt hittem, hogy már félig-meddig véglegény és éppen csak a nyilvános eljegyzés van hátra...

— Nincs itt véletlenül Micskei ur? — kérdeztem a kaszinó-huszártól, mialatt a kabátot lehámozta rólam.

— Lehet ugye egy órája, hogy

megjött, — felelte, aztán odafordult a liftes gyerekekhez: — Hová vitted Micskei nagyságos urat?

— A második emeletre. Láttam, bement a kártyaszobába...

— A kártyaszobába? Micskei Sándor urat kérdem, nem Emilt!

— Azt, azt, könyörgöm! Micskei Sándor nagyságos urat mondom én is...

Micskei a kártyaszobában: ez olyan hihetetlen valami volt, hogy mialatt felfelé utaztam a liften, a legfantasztikusabb lehetőségek fordultak meg a fejemben a szokatlan esemény magyarázatául, csak arra nem gondoltam egy pillanatig sem, hogy Micskei esetleg kártyázni ment a kártyaszobába.

Végigmentem négy termen és már éppen vissza akartam fordulni, mikor eszembe jutott a bakkszoba.

Elmosolyodtam magamban és igazán csaktulzott lelkiismeretességéből nyitottam be oda is, minthogy le akartam szidni a liftes gyereket: tegye bolonddá máskor az öregapját.

A bakkszoba zsufolva volt. Az asztal körül három emberfal is szorongott a játékosok háta mögött s egy kis tolakodással tudtam csak úgy beférkőzni közéjük, hogy lássam őket.

Az első arc,

A király az olasz harctéren, üldöző seregeink utján.

amelyet megpillantottam, a Micskeié volt. — A bankárhelyen ült, szemben a krupiéval és egykedvűen osztotta a lapot. Egy halom bankó hevert előtte, amely azonban tetemesen megfogyatkozott abban a pillanatban, a mint a tétek ellenében sorra fizetett mindenkinek.

— Tessék tenni, uraim . . . Mindenki tett? Nincs tovább! . . .

Micskei lassan osztotta a kártyát és ahogy elnéztem, az a meggyőződés vett rajtam erőt, hogy nyugodt előkelősége nem az uri játékos kötelező póza, hanem valóságos, hamisítatlan unalom, amelyen a játék izgalmát nem tud erőt venni. Tisztán láttam, hogy egy ásitást nyelt el, aztán szórakozottan a levegőbe meredt, mikor még egy lapot kért tőle a játékos.

— Álmos a bankár! — mondtam hangosan.

Mosolyogva bölintott, aztán kivágta a kártyáit: megint vesztett.

— El ne menj mielőtt beszélhetnék veled! — szólt. — Várj meg a társalgóban . . .

— Sokáig tart? — kérdeztem. — Mert én is szeretnék veled beszélni . . .

— Öt perc múlva lenn leszek.

Kártyás öt perc jó félórát jelent. Micskei azonban egy negyed óra múlva már ott volt.

— Nos? — kérdezte. — Azt mondtad, hogy te is beszélni akarsz velem . . . Hát mi újság?

— Eredetileg egy protekcióért kerestelek, de arra ráérünk később . . . Először azt mondd meg, mi ütött hozzád, hogy egyszerre elkezdesz kártyázni . . . Eddig csak úgy tudtad megkülönböztetni a nyolcast a tizes-től, ha megszámláltad, hány szem van rajta . . .

Fáradtan legyintett a kezével:

Hadd el, — szólt — most is csak olyanformán vagyok veled . . . De hát ehhez az eszökhöz kell folyamodnom, mert már a nyakamon a kés . . .

Megdöbbsentem és azon az atyai hangon kezdtem beszélni, amely még sohasem térített meg egy kártyást sem, de amelyre minden kártyással szemben jogosítva érzi magát az ember:

— Ugyan, Sándor! Ezzel akarod a pénzügyeidet rendbehozni? . . . Hiszen a szerencsejáték . . .

— A pénzügyeimet? Nincsenek nekem rendbehozni való pénzügyeim . . . Másról van itt szó egészen . . .

— Nem értem. Miről van szó?

— Arról, hogy nem akarok megházasodni . . . Hanem az Istenért el ne mondd ezt valahogy valakinek, mert elrontod az egész dolgomat . . .

Vargha Juci jutott eszembe és gyorsan feleltem:

— Dehogy mondom. Nem szólok én senkinek se . . .

— Hát kérlek, a dolog úgy áll, hogy Vargháéknál egy kicsit számítanak rám . . . és ha nem sikerül valami okos módon kidobadni magamat, vagy teljesen gazember nem akarok maradni a szemükben, el kell vennem Jucit . . . Én azonban nem akarok megházasodni . . . Érted? Nem akarok!

A hangja csendes volt és mosolygott hozzá, de azért látszott, hogy meggondolta, amit mond és szilárdan elhatározta, hogy nem tágit az álláspontjától.

— Nem értem még most sem — mondtam. — Ha nem akarod elvenni, ne menj el többet hozzájuk . . . Ha hivnak, mentsd ki magad . . .

Közbevágot a fejét rázva:

— Nem ismered a helyzetet kérlek . . . Hogy megértsd, el kell mondanom az egészet előlről . . . Ez a Vargha Juci a legbájosabb leány a világon, a mamája pedig igazán angyal. Az öreg urat ismered te is jól:

Stein Elza, Stein Lajos berlini egyetemi tanárleánya. A porosz és osztrák-magyar Vöröskereszt-kitüntetést kapta, a betegápolás körül szerzett érdemeiért.

kedves, finom uriember, aki soha sincs terhére senkinek . . . Elég vagyonosak is . . . mindenesetre van a leánynak annyi hozománya, hogy az igényeit bőven fedezi . . . Ugy, hogy tökéletes parti volna az én számomra, ha nem volna egy hibája, egy óriás nagy hibája, ami lerontja minden előnyét: az, hogy hozzám akar jönni feleségül.

Azt hittem, nem értettem jól, amit mondott.

— Mi az? Nem értem!

— Hogy hozzám akar jönni feleségül . . .

— Ja ugy? Hogy tulságosan kínálja magát?

— Ó dehogy! Egy cseppet se kínálja magát. Sőt ellenkezőleg. Ugy tesz, mint akinek eszéágában sincs a férjhezmenés, önállóságra akar berendezkedni, kereskedelmi kurzust végzett és most nem tudom én, mit tanul, azonkívül többször mondta is, hogy nem tudna soha beletörődni a házasság gondolatába. De én tudom, hogy ha megkérném, mégis hozzám jönne . . . Ezért nem fogom elvenni . . .

— És hogy akarnád elvenni úgy ha tudnád, hogy nem akar hozzád menni? . . .

— Ugy se akarnám elvenni! Sehogy se, mert én nem akarok megházasodni. Nem a nagyszerű legényéletemet féltém, hiszen őszintén szólva, elég unalmasan telik az időm és a nagy szabadságommal többnyire nem tudok mit kezdeni, hanem egyszerűen félek a komplikációktól. Így bizonyos, hogy sem a feleségemmel, sem a gyermekeimmel nem lesz bajom soha . . . Azonban ne hidd, hogy olyan könnyű meg nem házasodni, ha az ember nem akar. Az olyan embernek, aki meg akar házasodni, sokkal könnyebb a helyzete, mert az minden leányt úgy néz meg már az első találkozásnál, hogy feleségnek való-e, vagy nem. Az ilyen ember rendesen kitalált magának előre egy ideált és azt keresi. Minthogy pedig olyat, amelyet kigondolt, nem igen találhat, hát sohasem állapodik meg egyiknél sem annyi időre, hogy elmérgesedhetnék a dolog . . . Meg aztán az ilyen ember nem is elég érdekes a nők szemében. Nem! Sőt gyanus. A nők tudják, hogy a házasság elsősorban nekik jó; ha tehát azt hallják egy férfiről, hogy házasodni akar (az ilyet pedig meghallják min-

dig), felmerül bennük a gyanu, hogy rejtett mellécéljai vannak. Valamit akar az asszonytól. Vagy pénzt, vagy összekötéseket, vagy segítséget a munkájában... Szóval valamit, amit a nők inkább kapni szeretnek... Megfordítva áll azonban a dolog velünk, akik nem akarunk megházasodni... A mi helyzetünk nagyon nehéz és csak a legítkébb esetben sikerül egy életen át következetesen megmaradni az álláspontunkon... Mert a házasodni nem akaró ember olyan a leányok és a mamák szemében, mint a szenvedélyes vadásznak a vadmacska. Ki az ördög fog az udvaron sétáló szürke macskára lövöldözni? De mondd csak egy puskás embernek, hogy vadmacskát láttál az erdőn... Pedig mi a különbség végeredményben? Még a bundája sem ér többet, de mert nehezebb hozzájutni, azt hiszi az ember, hogy értékesebb...

— Na jó, de hol van itt a kártya és Vargha Juci?

— Mindjárt meghalod. Vargha Juci már kövekezik, mert azt, amit most elmondtam, már a nők is tudják és most már a leányok is úgy dolgoznak az új iskola szerint, hogy azt hitetik el a világgal, hogy nem akarnak férjhez menni. A zsuozó-bálozó leányok kezdenek kimenni a divatból... Ma nem hallod, hogy a tortát, amit eléd tálnak, a kisasszony kotyvasztotta össze és azt sem hallod, hogy a kisleány így meg úgy segít a mamának a gazdasszonykodásban, mert ez már célzás arra, hogy vedd el, akkor neked is süti tortát és a te házat is rendben fogja tartani... Ez pedig már elárulása volna a férjhezmenési szándéknak, amitől könnyen visszariadnának a fiatal urak. Ma az a divat, hogy az eladó leány arra rendezkedik be, hogy nem megy férjhez. Kenyérkereső pályát választ és még abban az esetben is, ha elég gazdag, valami elfoglaltságot keres magának. Az egyetemre jár és a tudománynak él. Dolgozik. De férfimunkát végez, nem nőit, mert az »cselédnek való«... Nos, az ilyen leányokkal szemben a legtöbb házasodni nem akaró férfi megfélemezik a kötelező óvatosságról... mert úgy gondolja: hiszen ez úgy sem akar férjhez menni, itt nem lesz semmi baj...

— Még mindig nem látom, hogy a jelen esetben...

— Vargha Juci is azok közé a leányok közé tartozik, akiknek az ember félelem nélkül mer szépeket mondani, mert úgy tesz, mintha nem volna rávehető, hogy férjhezmenjen... De azért...

— De azért?...

— De azért én tudom, hogy rá tudnám beszélni, hogy hozzám jöjjön — és ezért nem fogom rábeszélni...

— Nenu értem... Miért akarnád rábeszélni, ha tudnád, hogy nem lehet rábeszélni?...

— Azért, mert... Mert a vadmacska izgató zsákmány... És mert szép leánynak szerelmet vallani, a kezét megfogni, tiltakozó száját csókkal elhallgattatni, — ez jó. Csak hogy mindezért házassággal fizetni; az egy kicsit drága mulatság...

— Hát már idáig jutottál Vargha Jucival?...

— Kérlek szépen, én sem vagyok bebiztosítva emberi gyöngeségek ellen és Juci olyan kedves és bájos, amellet annyira házasságellenesnek látszott, hogy a feladat: felmelegíteni ezt a hidegszívű leányt, sokkal izgatóbb és csábítóbb valami volt, semhogy el tudtam volna menni mellette szó nélkül...

— Szóval bedőltél, amint mondani szokták?

Micskei vállat vont.

— Idáig elcsábítható minden férfi... De a házasságig még messze az ut, ha az ember komolyan nem akar. Ha véglegesen nem akar megházasodni... Én

abszolte nem akarok megházasodni és nem is fogok. Erre való egyelőre a kártya...

— A kártya?

— Igen. Megtehetném ugyan azt is, hogy egyszerűen nem megyek többet feléjük sem, de akkor azt mondhatnák rám, hogy megugrottam, hogy csaló gazember vagyok és más effélet, amit ilyenkor mondani szoktak. Végző esetben azt is inkább zsebre tenném, mintsem hogy megházasodjam, de ha lehet, inkább kidobatom magam sirva és egy bánatos akkordba fullasztom az egész szerelmet... Szóval a Vargha-családban, amint sikerült megtudnom, egyetlen bűn, amit nem bocsátanak meg, a kártya...

— Hohó! Hát ezért kártyázol!

— Pardon! Ezért kártyázom most megint!... Tudniillik a múlt héten már sikerült elijeszteni őket a kártyás híremmel, mert az öreg ur, aki maga is jár a kaszinóba, elmondta otthon, hogy eszeveszetten játszom... Juci két napig fagyos volt és bánatos, mint a jégcsap, harmadnapra kivallotta, hogy mi bántja, akkor javulást ígértem és megfogadtam, hogy soha többet nem veszek a kezembe kártyát... Aztán feljöttem ide és leültem bakkozni. Ugy unom, hogy ki sem tudom mondani, de ez a legkönnyebb mód... Az öreg most megint hirül viszi, hogy kártyázom és akkor mint javithatatlan spillert, kidobnak... Rajtam szárad ugyan, hogy kártyás vagyok, de nem kell megházasodnom... Elvesztettem már eddig vagy három ezer koronát, de megéri...

Nevettem.

— Bolond vagy, öregem! — mondtam — és ha ennyire nem akarsz házasodni, nem gondoltál arra, hogy a legegyszerűbb mód az, ha nem is udvarolsz?

— Udvarolni!? Az ember válaszol, ahogy kérdik és olyasmiről iparkodik beszélni, ami érdekl a partnerét. Nem beszélhetek egy leánnyal a választójogról, vagy a hadikölcsönről... Különben ezt az utóbbit is udvarlásnak venné, sőt nyilatkoztatnak, mert azt hinné, hogy a jövőnk megalapozását tárgyalom meg vele... És különben is én csak megházasodni nem akarok, de a világi örömeimről még nem mondtam le...

— Vagyis előbb-utóbb meg fogsz házasodni, mert egyszer mégis rajtavesztesz majd a politikádon...

Nevetett.

— Nem félek! — mondta. — Nem félek, mert nem bírok elképzelni olyan kényszerítő körülményt, hogy elmenjek az anyakönyvvezetőhöz. Se szerelmet, se gyöngédséget, se lelkiismeretfurdalást, se semmit... Még a botrányt se. Én nem akarok megházasodni és pontum...

— Így hát Vargha Jucival vége a dolognak?

— Amint megtudják, hogy megint kártyázom, vége... Nem tudom, tudják-e már... Most akarok odamenni, mert remélem, most kidobnak végleg...

Ezek után — úgy gondoltam — nyugodtan elmondhatom Micskeinek a telefonbeszélgetést, amely Vargha Juci közt és köztem folyt le az imént.

— Igazán? — mondta. — Hiszen ez pompás! Megyek oda, mert úgy látszik, már tudnak mindent. Holnap már nem kell kártyázni!... Hála Istennek!

... Az unokaöcsém másnap megbukott ugyan a szigorlaton, de Micskei csakugyan nem vette el Vargha Jucit. Ez ugyan nagyon kellemetlen az unokaöcsémre, de ő is találhat azért az esetben némi vigasztalást, azt a tanulságot ugyanis, ami minden férfit kell, hogy érdekeljen: mindig az történik, amit a nők akarnak, ha azonban Micskei nem akar, ha komolyan, szilárdan, konokul nem akar — akkor hiába minden női praktika.

A király.

A Társaság

A király nevenapja. Károly király névnapjának évfordulóját vasárnap elsősíben ünnepelte meg az egyház és a hivatalos világ. A hivatalos főistentisztelet vasárnap délelőtt 10 órakor volt a budavári koronázó főtemplomban. A királyi oratóriumban foglalt helyet *Auguszt*a kir. hercegasszony fiával, *László* kir. herceggel és leányaival, *Zsófia* és *Magdolna* kir. hercegnőkkel, *Lubienszka* grófnő és *Spor* bárónő udvarhölgyek kíséretében. Megjelentek a kormány tagjai *Wekerle* Sándor miniszterelnök vezetésével, *Bárczy* István polgármester és *Patay* Tibor, Pestvármegye főispánja. Az istentiszteletet *Nemes* Antal dr. püspök rendezte, míg az ünnepi misét *Csernoch* János dr. bibornok, hercegprimás pontifikálta fényes segédlettel. Az ének- és zenekar *Rheinberger* C-dur miséjét adta elő.

A király Bécsben szűkebb családi körben ülte meg nevenapját. A wartholzi kastély házikápolnájában délelőtt csendes mise volt.

Cimképünkhöz. Miksa főherceg és menyasszonya *Hohenlohe-Schillingsfürst* Franciska hercegnő hamar lettek népszerűek nálunk és a Lajtán túl. Szép emberi frigyükre, amely a trón lépcsőjén köt össze két szerető ifju szívet, hódolattal tekint a magyarság, amely már sok nehéz órában érezte a király öccsének jóleső szeretetét. Betegsége alatt aggódó részvét fordult feléje és most, hogy szerencsésen fölépült, két ország öröme köszönti. Cimképünk a fenséges jegyespár legujabb arcképe.

Őszi Est és kaszinói tedk.

Ma, november 11-én, vasárnap tartjuk az első öt órai teát az Országos Kaszinó termeiben. Az érdeklődés minden várakozást felülmul, előreláthatólag nagy és előkelő társaság fog a Kossuth Lajos-utcai kaszinó-palota gyönyörű helyiségeiben megjelenni s igazi nagyvárosi keretben szórakozva a legszebb jótékony cél: a doberdói hősök özvegyei és árvái s a Szurmay alap javára áldozni.

Az áldozat csekély, a cél nemes, a siker biztos.

Hohenlohe Schillingsfürst herceg, berlini nagykövettünk.

A vasárnapi teák azonban csak elő- és utójátékai, mondjuk megbeszélő próbái lesznek az évad nagy eseményének, a december elseji *Őszi Estnek*, amelyen sok művészi élvezetben lesz része a társaságnak. *Paulay Erzs*i és *Odry Árpád* drámai jelenete klasszikusan szép pontja lesz a nagyszabású műsornak, társasági érdekességül pedig az *élő plakátok* fognak szolgálni. Szép asszonyok és leányok szerepelnek az élőképekben, erről beszélnek a Dunapalota és a Gerbeaud öt órai teáján, erről beszélnek majd a lassan fejlődő otthoni ebédeken, estélyeken s erről fog november 11-től kezdve minden vasárnap délután 5—8-ig Budapest előkelő, szép és — hála Istennek — még ma is jókedélyű társasága a kaszinó földszinti sárga termében beszélni.

Hogyan öltözködünk a kaszinói délutáni teákra? Erre az — örömmel konstatalom — csak szórványosan érkező kérdésre magával a kérdéssel felelünk: ahogy *délutáni* teákra egész Európában — békés és háborus Európában — öltözködni szoktunk. Télben, délután öt órakor, hölgyek társaságában, sem szürke ruhában, sem frakkban, de még szmokingban sem szoktunk megjelenni. Ne vegyék ezt maliciózus feleletnek az érdekeltek, sőt, ezuttal a körülírás nélküli egyenes választ találtuk volna tapintatlannak.

*

Berlini nagykövettünk ebédje. Hétfőn este *Hohenlohe* herceg osztrák-magyar nagykövet *Czernin* gróf külügyminiszter tiszteletére ebédet adott, amelyen a miniszteren és kíséretén kívül *Hertling* gróf birodalmi kancellár, *Kühlmann* államtitkár, *Hindenburg* tábornagy, *Ludendorff* tábornok, *Helfferich* alkancellár, valamint *Wedel* gróf bécsi német nagykövet vettek részt.

*

Az Országos Kaszinó nyári klubja. Az elmúlt hét szombatján a kaszinó tizenkét tagból álló bizottsága kirándulást rendezett a Svábhegyre, melynek egyik vadregényes pontján nyári klubházat szándékozik építeni az országos kaszinó. A Magyar Bank tudvalevően kerti város építésének céljára hatalmas területet vásárolt össze a Svábhegy legszebb részén, melyet nagyszabású tervek alapján sport-, mulató-, fürdő- és villateleppel és előkelő klubházakkal fog benépesíteni.

A világvárosi terv iránt mindenfelől nagy az érdeklődés, a több ezer tagot számláló Országos Kaszinó elsők között foglal le klubhelyisége számára telket, melyet az eddigi tervek szerint nemcsak nyári tartózkodásra, hanem téli sportklub céljaira is be fog rendezni. A Magyar Banknak svábhegyi terveiről legközelebb részletesen fogunk beszámolni.

*

Lánczy Leó az örökös munkában maga talán észre sem vette, hogy gyűlnek mögötte az évek, a küzdelmek és alkotások, a sikerek és eredmények hosszu évei. Ő maga bizonyosan legjobban szeretett volna csöndesen elmenni az ötvenes évforduló mellett, ám barátai, tisztelői és munkatársai — de ellenfelei sem engedhették meg, hogy a magyar életnek ez a nevezetes napja megemlékezés nélkül tűnhessen el. *Lánczy Leó* mögött nemcsak a maga tartalmas és tündöklő élete fénylik, mert ez az ötven év a magyar gazdasági élet ujjászületése, a magyar munka, a magyar tehetség és a magyar tőke nagyszerű fejlődése, amelynek élén *Lánczy Leó* és az általa vezetett intézet, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vitte a zászlót. Csöndes jubileumán, amely az ő komoly és nagy emberi mivoltához illő volt, a közgazdasági világ és a magyar társaság osztatlan tisztelete és szeretete köszöntötte.

*

Jótekonny délután egy magánpalotában. *Matkovics Béla* ny. főispán és felesége Nagy János-utcai palotájukat a jótekonny szolgálatába állították s több lelkes mágnásasszony vezetése mellett műkedvelők és művészek részvételével nagyszabású ünnepet rendeznek december hó első felében a beteg és vak katonák karácsonya javára. A rendezést és propagandát a nemes célra való tekintettel Cz. *Paulay Erzs*i és A Társaság szerkesztősége, az ünnep védőségét gr. *Dessewffy Emil*né, gr. *Hadik-Barkóczy Endr*né, gr. *Károlyi István*né, gr. *Khuen-Héderváry Károly*né és *Szászy-Schwarz*c Gusztávné vállalták.

Az első értekezlet szerdán volt, a részletekről legközelebb írunk.

*

CAPHOCAL a legjobb
TÁP-SZER
kicsinek, nagynak, egészségesnek, betegnek.

Uj bárók.

A király kisleludi Liphay Bélának és kisleludi Liphay Gyulának, valamint utódaiknak a bárói méltóságot adományozta. A kitüntetés őszinte örömet keltett mindenütt.

Kisleludi Liphay Béla született 1869-ben. Az 1897. év óta cs. és kir. kamarás, 1890. év óta szolgál a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumban, jelenleg miniszteri osztálytanácsos, tagja a m. kir. hadfelügyeleti bizottságnak, majd nem a háboru kezdete óta; a mezőgazdasági felmentési ügyosztály helyettes főnöke; cs. és kir. szolgálaton kívüli viszonybeli huszár-főhadnagy; beosztva a Vörös Kereszt sebesültszállító oszlopához. — A Vaskorona-rend III. osztályának, a II. oszt. polgári hadiérdemkereszt és a II. oszt. Vörös-Kereszt hadiékítményes díszjelvény tulajdonosa. A koronázás alkalmával, mint kamarás az aransarkantus vitézeket Ő Felsége elé ő vezette.

Neje: Lánzy Marianne, néhai Lánzy Gyula udvari tanácsos, rendes egyetemi tanár, volt országgyűlési képviselő leánya. Négy kiskoru gyermeke van: Mária, Erzsébet, István, Eszter.

Kisleludi Liphay Gyula szül. 1871-ben, cs. és kir. huszárőrnagy az 1. sz. cs. és kir. huszárezredben. Szintén 1897. év óta cs. és kir. kamarás. Több ízben részesült legfelsőbb elismerésben. — Legutóbb az ellenség előtt tanusított bátorságáért a hadiékítm. vaskorona-rend III. o. kapta a kardokkal.

Neje: Kibédi és makfalvi Sándorffy Irén. A Liphay-család ősrégi nemes, egy cimerek és előnevük van — a bárói ággal.

A két testvér atyja: Liphay István, 43 évet szolgált a földmivelésügyi miniszteriumban és a Ferencz József-rend csillagos középkeresztjének, valamint a Lipót-rend lovag-keresztjének volt a tulajdonosa, államtitkári teendőket végzett évek során át, mint miniszteri tanácsos.

kisleludi Liphay Béla báró, István fiával.

Streliksy felvétele.

Feszty Edith és Oberhoffer Illy.

Körmeny István felvétele.

A *gyallai vadászatok*. Országszerte híresek a gyallai vadászatok és a legjobb komárom-megyei területre az ország minden részéből érkeznek Nimródok. Mióta háboru van, csöndesebbek az őszi foglászatok, de a puska vigan szól az idén is. *Simontsits Elemér*, *Horncourt gróf*, *Konkoly-Thege Miklós*, *Szinnyei-Merse Félix*, *Perényi Zsigmond báró*, *Pekár Gyula*, *Bárony István*, *Sümegh Ernő*, báró *Nyáry Tamás* vadászgattak leg-többször Gyallán. A vadászatok után *Feszty Béla* kastélyában találkozik a vidék uri társasága: a *Jankovich*-, *Ordódy*-, *Szilassy*-, *Feszty*-, *Oberhoffer*-, *Boncz*-, *Kálmán*- és *Konkoly-Thege*-famiáliák. Ilyenkor átrándulnak a komáromi tüzérek és cigány mellett egy kis nótázás, sőt tánc is esik néha.

*

Kaszinói fecsegések.

A politikai világ legujabb irodalmi szenzációjáról, *Zlinszky István* meglepetést keltett új folyóiratáról, a *Politiká*-ról folyik a szó mindenfelé.

— Ezuttal azt sem mondhatjuk, ami minden új lap keletkezésénél önként is kiszalad a szánkon: »már megint egy fölösleges ujság!« Ilyen nobilis tónusban szerkesztett revüre szükség volt; egy pártok feletti, ha csak havonként is megjelenő politikai orgánus régen érzett irt töl be a magyar publicisztikában. Nem az az imponáló, hogy négy aktív miniszter irt a *Politika* novemberi számába érdekes, aktuális és elfogulatlan hangu cikket, *Windisch-Graetz Lajos* herceg rövid, de igen okos fejtegetései mellett is megjegyzés nélkül haladnék el, ellenben a legmélyebb elismerés hangján emlékszem meg a pompás eredeti német, orosz, török és amerikai cikkekről s örömmel állapítom meg, hogyha a *Politika* első, parádés száma nem csak ígéret, hanem becsületes bevezetése az előszóban bejelentett programnak, hatalmas alkotással gazdagszik politikai irodalmunk, melyet minden tekintetben pártolni mindnyájunknak kötelessége.

— Hogy képzei el azonban a *Politika*, hogy időnkint német s később francia és angol nyelven is meg fog jelenni?

— Német és angol nyelven máris megjelennek egyes cikkei, Svájcban és Németországban, *Dobay* nyílt levele Angliához ezenkívül svéd nyelven, Stockholm-ban is napvilágot lát. Szerkeszteni fognak azonban tisztán török-, német-, bolgár-, svéd-számokat is s ilyenkor a magyaron kívül megfelelő külföldi nyelven az illető országban is elterjesztik a *Politika* példányainak ezreit.

Schmidt Elisabeth Alexandrowna.

Az erre vonatkozó haditervezés természetesen főleg a békekötés utáni időre vonatkozik. Vagyis a *Politika* tulajdonképpen világpolitika lesz, külföldet érdeklő cikkeinek a világsajtóban való közlését lehetővé teszi szerkesztőinek s munkatársainak — közöttük elsősorban Apponyi Albertnek — óriás külföldi összeköttetései. Nagy missziót lesz hivatva teljesíteni a lap a külállamok között: azt a figyelmet, melyet Magyarország véresen szomorú érdekessége a világháború alatt maga iránt ébresztett, a háború után békés eszközökkel kell majd továbbra is ébren tartani s ezen eszközök között a finom beállítású *Politika* a legcélravezetőbb irodalmi eszköz lesz. Ha majd egy Apponyi, egy Wekerle, egy Andrássy, egy Berzeviczy, egy Hegedüs, egy Éber stb. cikke jelenik meg a külföldi sajtóban, Magyarországot észre nem venni, elfelejteni lehetetlenség lesz. De nemcsak a bel- és külpolitikáról lesz a *Politikában* szó, a név nem csak azt jelenti itt, amire a magyar „politika” szónál első percben minden magyar ember gondol, közgazdasági, társadalmi és irodalmi politikát is fog a *Politika* üzeni, melynek jól megválasztott neve alatt mindez nyugodt békében megfér, s azonkívül minden más nyelven is ugyanazt jelentvén, minden nemzet fia első rátekintés után tisztában lesz mit jelent és képvisel a „*Politika*”.

— Helyes. Milyen eszközökkel óhajt azonban az új lap dolgozni, hogy a többi revü között el ne tűnjék, a többi mellett megállja a helyét?

— A legegyszerűbb, tehát a legbecsületesebb eszközökkel! Elsősorban egyéni karakterrel fog birni, önálló célt óhajt maga elé tűzni. Munkatársait az egész világból válogatja s így biztosítja, hogy elfogulatlan és változatos lesz. Itthon minden politikai párt, foglalkozás és társadalmi kör kiválóságait szólaltatja meg: sohasem fog a gyűlölködés eszközéül szolgálni, s ami a népszerűség legfőbb titka: sohasem lesz unalmas. A politikus, a gazda, az orvos, a bíró, a tudós s a társadalmi ember is megtalálják az érdeklő témát s hovatovább megszokják, hogy ha a nagyképszerűség nélküli egyszerű igazságot keresik — a *Politikában* megtalálják. Mert cifra szavak nélkül, természetesen beszélni, amit igaznak látunk s szívünk mélyén annak érezzük, egyszerű, őszinte szavakkal megírni, szerintem a legjobb politika.

Teleki Sándor v. b. t. t. és felesége, a népszerű Szikra Vörösmarty-utcai palotája gazdát cserélt: Tószögi Imre vette meg. A grófi pár lakását a Gresham-palotába helyezte át.

*

Tea. gróf *Batthyány* Tivadar és felesége *Mataja* osztrák népjóléti miniszter tiszteletére teát adott, melyre hivatalosak voltak és megjelentek *Mataja* miniszter és felesége, *Lederer* osztálytanácsos, gróf *Bethlen* Vilma, gróf *Taxis* Olga, gróf *Batthyány* Lili, *Papp* Dezső miniszteri tanácsos, *Medve* Miklós titkár és *Biró* Henrik közlelmezési tanácsos.

*

Farkas Imre és az iglói diákok. Kedves hirt kaptunk Iglóról, *Farkas Imre*, a jeles költő esküvője alkalmából. Az iglói ev. főgimnázium Petőfi önképzőköre egykori nagyérdemű tagját ragaszkodása jeléül egyhangulag tiszteleti tagjának választotta, elhatározta, hogy arcképét megfesteti és esküvője napján sürgönyileg üdvözlí. A *Szepesi Lapok* című iglói ujság a *Farkas-ünnepről* irt tudósítása kapcsán közli *Endrődi* Bélának a minapi esküvőre irt verses krónikáját.

*

Házasságok. Váncsodi és beregböszörményi *Balogh* Mimi és nagyváradi *Stépn* György a cs. és kir. 8-ik huszárezred főhadnagya házasságot kötöttek.

Temesrékási *Vaszilievits* János cs. és kir. tüzérszázados néhai *Vaszilievits* János alpolgármester fia, az Angol kisaszonyok templomában vezette oltárhoz hevesi *Bellaagh* Mártát. A polgári esketést *Bárczy* István polgármester végezte.

*

Eljegyzés. báró *Podmaniczky* Endre cs. és kir. kamarás ny. honvédhuszár-örnag, orszgyül. képviselő és neje született nyéki *Nyéki* Claudine fia *Attila*, honvédhuszár-hadnagy a 8. ezredben, eljegyezte özvegy *Lovassy* Ferencné szül. *Lipthay* Ilona bárónő leányát, *Klárát*.

*

Hősi halál. *Guillaume* Aladár, cs. és kir. 19. hegyi-tüzérezredbeli főhadnagy, több vitézségi érem tulajdonosa, október 28-ikán Albániában, 36 hónapi frontszolgálat után, életének 25 évében hősi halált halt. Ideiglenesen Fieriben temették el.

*

Szegfy Mátyás. A beamter-jubileum rendszerint sablonos ünnepség: egy betanult beszéd, egy többé-kevésbé praktikus ajándéktárgy, elismerő irás a felsőbbség részéről és folynak a napok tovább, őrli a munka az idegeket és szántja az idő a barázdákat az ünnepelt homloka fölé. Budapest »telefon-tanácsosának« hivatali jubileuma azonban nem ebből a fajtából való. A *Szegfy Mátyás* népszerűsége, a személyét övező őszinte szeretet nemcsak hivataltársai körében, hanem társaságszerte kedvessé tette az ő jubileumát. Mindenki — pedig hányan vannak! — akinek szívességet tett a telefon ezer ügyes-bajos dolga körül, baráti készsoritással üdvözlí őt huszonöt év határkövénél és őszinte szívből kíván szerencsét további működéséhez.

*

A *Magyar Jurista-Club* hétfőn tartotta novemberi társas vacsoráját az Országos Kaszinó zöld termében. A szép számmal egybegyűlt tagok melegen ünnepelték dr. *Karafiáth* Jenő elnököt, akit a király a vitézségi szalagon a koronás arany érdemkeresztel tüntetett ki. A tagok üdvözlét *Hindy Zoltán* országgyűlési képviselő tolmácsolta.

Hollán Sándor.

Mintegy husz éve lehet annak, hogy Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter egy címzetes segédfogalmazói kinevezést tartalmazó okiratot irt alá.

Valószínűleg szokott gyors kézmozdulatával kanyarította oda nevét, mert valójában nem gondolt arra a fényes karrierre, melynek alapköve ez az egyszerű tollvonással szentesített szerény kinevezési okmány lesz.

Tompán, egyhangu ünnepélyességgel hangzott el a minisztérium akkori elnöki tanácsosának szobájában a legfiatalabb segédfogalmazó hivatali esküje:

— Hivatali előljáróimnak engedelmeskedem!... a törvényeket, szabályrendeleteket megtartom!...

A szolgák, kik az eskümintára a pecsétet ráütik, szokásszerűen sok szerencsét, a kartársak pedig gyors előmenetelt kívántak az újdonsült tisztviselőnek. Egyikük sem sejtette akkor, hogy fiatal társuk mértföldes csizmákban fog járni s mindannyiukat elhagyva megy majd előre.

Kevesen gondolhattak arra akkor, amit már mindannyian tudunk: a fiatal címzetes segédfogalmazó Hollánból ma egész fiatalon lett államtitkár.

Gyorsan jutott el a magas polcra, de nem könnyen. Nehéz, fáradságos munkával kellett azt kiérdemelnie, minden egyes lépcsőfokot, melyet felfelé haladt, külön kellett megszolgálni. Mig barátai és kartársai szabadon rendelkeztek délutánjaik felett, addig Hollán Sándor nap-nap után a késő esti órákig időzött a Lánchid-utcai hivatal komor falai között, a miniszterek személye mellett nehéz szolgálatot teljesítve. Egész sorozatát szolgálta a kereskedelemügyi minisztereknek, mint közvetlen személyük mellé beosztott titkár, mi nemcsak bürokratikus munka, hanem sokszor igen terhes, mindig igen kényes és csak a legkritkább esetben kellemes feladat.

Hollán Sándor, annak idején újat teremtett. Ő tette nagygyá, fejlesztette fontossá a miniszter személye melletti szolgálatot. Nem elégedett meg azzal, hogy finoman és diszkréten intézze el a sokezernyi kérést, kérdést és jelentést, melyekkel a laikus szemmel néha talán megirigyelt miniszteri titkárokat oly nagy számban halmozzák el, nem elégedett meg a személyi szolgálat pontos és lelkiismeretes teljesítésével, de munkakörét folyton tágítva, a legfontosabb szakkérdésekben is keresett és talált is munkaalkalmat.

Igy történt aztán, hogy az ifju Hollán Sándor már Hegedüs minisztersége idején a minisztérium számottevő tényezője és egyik legerősebb tisztviselője volt és a hivatal összes szálai lassanként, mint egy szövőgép-nél az előstrukturába, az ő kezébe futottak össze. Ő pedig erős kézzel és szilárd fogással tartotta össze és igazgatta azokat. A miniszterek hamar felismerték értékes működését és siettek azt megjutalmazni.

Hollán Sándor, kereskedelemügyi államtitkár.

Erdélyi felvétele.

Hollán Sándornak különben, ki kétségkívül ideális mintaképe a nagykaliberű államhivatalnoknak, már a szülői házban bő alkalma nyílt magába szívni a nagy-koncepcióju államhivatalnok tulajdonságait: nagybátyja, Szalay Péter posta- és távirdavezérigazgató, államtitkár — édesatyja pedig, idősb Hollán Sándor államtitkár, a postatakarékpénztár megteremtője volt.

A munka mellett legnagyobb öröme két szép, derék fia, kiket különleges gonddal és szeretettel nevel s kik már eddig is nagyon sok örömet szereztek neki. Büszkén szokott fiaival sétálni, pedig egyedül ezek a sudárnövésű fickók azok, akik a sok munkája és nagy elfoglaltsága dacára mindig jókedvű és munkabíró fiatal államtitkárt öregítik.

(tht.)

Dunapalota szálloda Budapest

(ezelőtt Ritz)

A legnagyobb kényelemmel berendezve.

Étterem. Bar. 5 órai tea.

Folkusházy Lajos, Budapest új alpolgármestere.

Márton Ferenc rajza.

Nyílt levél Angliához*

az internáltak érdekében.

Irta dr. Dobay István.

A világháború alig észrevett áldozatsoportjában, a háború kitörésekor ellenséges földön internáltak szomorú táborában rémes jubileumot ülnék 1917 novemberében. Három éve lesz e hónap 10-én, hogy Anglia és Németország az ellenséges állambeli civilkosságot általános, táborszerű internálását elrendelték. Könnyen rohanó percek sorozata három év az ifjuság boldog korszakában, — sulyos gondokban leélt emberöltővel értől a hazától elérhetetlen messzeségben töltött rabságban.

Három év óta járom a tüskés drótkerítéssel, fegyveres katonákkal őrzött szomorú területeket, három év hathónapos időközében figyelem a változást, melyet a mindennél keservesebb rabság e szomorú táborok lakóinak lelkében lassu órléssel véghez vitt. Tul és innen, *Man* szigete és *Ruhleben* ártatlanul szenvedő ezreinek érdekében komolyan kérőszóval szólok Angliához: milliók

* Egyidejűleg német, angol és svéd nyelven Németországban, Svájcban és Svédországban fog megjelenni.

véres óceánjában szánja meg legalább saját fiait, ne állja útját annak, hogy háromezer dolgozni akaró, ártatlanul szenvedő fiának lelke a legborzasztóbb erkölcsi szenvedés sulya alatt megroppanva elboruljon, s a fiára mindig oly büszke Albion háromezer lelki roncsot kapjon vissza a háború után ama sok derék fia helyett, aki dolgozni, tanulni indult német földre, s mint szomorú élőhalott vesztéget és veszít éveket munkára szánt hasznos életéből.

Ne tévesszék meg egymást Anglia és Németország azzal, hogy kölcsönösen becsületes módon gondoskodnak egymás internáltjairól. Tiszta fekvőhely, tűrhető étel még nem minden az ember életében: a lélek szenvedéseit is észre kell venni. Ezt a szenvedést, ezt a lelki kint angol a németben, német az angolban sohasem fogja meglátni. Dac és büszkeség a foglyok, gyűlölet az őrzők részéről lehetetlenné teszik, hogy három év után is bepillant-hassanak abba a szigorú lakattal elzárt mélységbe, amit oly hideg egyszerűséggel léleknek mondunk, s amelynek lakatján rozsdás vaspánt a gyűlölet, könnyen forduló kulcs a szeretet.

Egy Oxfordban töltött diákév minden varázsával, Anglia régi érenyeinek végkép ki nem írható emlékével szívemben látogatom harmadéve a ruhlebeni angol tábor s figyelem jobb sorsra érdemes, ártatlanul szenvedő lakói lelki életének rohamos változását. Ugyanakkor arra a sok ezer derék németre is gondolok, akik Ruhleben viszonzásául a nekik teljesen idegen s valljuk be, joggal gyűlöletes angol földön, immár szintén a harmadik évet törlik ki ifjú életükből. És miért? — Minden

íránt tájékoztam, minden erre vonatkozó adatot beszeréztem s talán éppen, mert magyar, tehát nem érdekelt fél vagyok, a köteles hivatalos titkok megtartása mellett is kötelességemnek tartom mind német, mind angol érdekből, sok-sok ezer ártatlan ember védelmére innen is felszólalni s rámutatni ama tapasztalataimra, azokra a körülményekre, melyek sürgős intézkedés elmulasztása esetén helyrehozhatatlan pusztítást visznek végbe Anglia és Németország sok ezer derék fia között.

Mert különbséget kell tenni a háború folyamán fogságba jutott hadifoglyok s a háború kitörése óta internált civilek tábora között. Sulyos, sajnálatraméltó sors a hadifoglyoké is, ezeknél azonban megvan a nyugodt öntudat, hogy megtették kötelességüket, vagy legalább megkezdték annak teljesítését. Fegyverrel kezükben kerültek szomorú fogságba, az internáltak azonban az első sulyos óra óta teljes tétlenségre kárhóztatva, azzal a tompa önváddal lesik az eseményeket, hogy ha el nem hagyják a honi földet, használni tudtak volna hazájuknak.

Három év nagy idő egy tanulni vágyó ember életében, aki foglalkozásában, előrehaladásában megakasztva,

megtörve látja karrierjét. Vigaszt nem talál a jövőben s borzalommal észleli a hatást, amit társaiban a kétségbeesés véghez vitt. A kép szomorú, a perspektiva sötét, de — hinni szeretném — nem reménytelen.

Kevés beavatott tudja, nyomtatott betűvel először kerül közlésre, hogy Anglia és Németország ültek már együtt a zöld asztalnál a világháború folyamán s a legteljesebb megértéssel, bár sajnos, eddig kevés eredménnyel tárgyaltak az internáltak közös érdekében. Nem is régen, néhány héttel ezelőtt, Hágában tárgyalt teljes csendben egy hattagu német-angol bizottság s igyekeztek megegyezni az angol és német internáltak kicserélése iránt. A tárgyalás meddő maradt, mert abba, hogy a 45 éven felüliek kicseréltessenek, még bele ment volna Anglia, arról azonban, hogy a cél nélkül fogva tartott összes ellenséges civil lakosságot haza bocsássa, hallani sem akart. A három angol kiküldött ugyanis így érvelt:

— Bármennyire óhajtanódnak is tartja a bizottság az összes internáltak teljes kicserélését, lehetetlen, mert az összes német szabadonbocsájtása olyan felzudulást okozna az angol közvéleményben, mellyel a harcot fölvenni nem volna tanácsos.

És mégis meg kell írnom az igazságot, bármily fájdalmat is okoznak vele az angol internáltak hozzátartozóinak, akik a *Continental Times*-ban egyidejűleg megjelenendő ezen cikkemből közvetlenül fognak értesülni őszintén közölt legújabb tapasztalataimról. El kell mondanom azt a megdöbbenéssel észlelt borzasztó változást, mely utolsó látogatásom óta az angoloknál előállott.

— Megöregedtünk, megtörtünk végkép. Lelki kinjaink leirhatatlanok, — vallotta be régi ismerősöm, kinek jókedve eddig soha sem vesztett rugalmasságából s akinek friss vidámsága a rabság első két évében többi társaira is végtelen jó hatással volt.

— Nem látjuk végét szenvedéseinknek, nem látjuk, hol gyuladhatna még ki valamikor a reménység csillaga számunkra s ép elmével elérjük-e valaha az epedve vágyott angol partokat. Szomoruan fogyunk hónapról-hónapra. Nem a táplálkozás hiánya, hisz lássa, van mindenünk, nem is a régi szép életmód utáni vágy sorvaszt bennünket, hanem a tudat, hogy nem ismerjük a helyzet igaz voltát s ez a borzasztóan tétlen, improduktív élet az, mely annyi társunk elméjére vont szürke fátyolt s mely idővel mindnyájunkat a biztos örületbe hajt...

Rémes alak haladt el e percben mellettünk. Hosszu, piszkos szakállá rendetlenül lógott, borzas haja égnek meredt, nyitott kabátja alól ingetlen melle látszott, rongyos ruha fedte görnyedt testét. Pléhcsajkában főtt krumplit hordozott.

— Ki ez? Nem láttam eddig közöttük, — sugtam kíséremnek.

— Nem ismeri meg, ugye? Ez

is egyike a mi szomorú eseteinknek. Lord *Perth*, akire tavaly is figyelmessé tettük. Még birja eszét, de teljes apátia lepte meg, nem törődik senkivel, kifogástalan külsejét, lássa, így elhanyagolja. Csak éppen él még egyik napról a másikra. Otthon nagy ur, hódító gavallér, szép, fiatal, sportszerető, Anglia legjobb családjaihoz tartozott. Lelke már utban ötszáz társa felé, akik bomlott elmével hagyták el a szenvedések e szomorú helyét, hogy még borzasztóbbal váltsák föl...

Lehetetlen, hogy ezt akarja Anglia! Pedig rajta mulik, hogy hazavitesse még egészségesnek maradt fiait s cserébe adja a nála internált németeket. Semmi oka és célja ma, három év után is visszafogni azokat, akiknek váltságdíja az a háromezer angol lesz, aki még él Ruhleben barakjai között, de rettenetes átokkal fogja sujtani kétségbeesésében — legyen bár önhazája — azokat, akik meggátolják, hogy ép testtel, ép lélekkel kerüljenek vissza otthonukba Ruhleben kétségbe kergetett lakói.

Harrer Ferenc, székesfővárosi tanácsnok, Gyöngyös város kormánybiztosa.

Márton Ferenc rajza.

kenesei **Kenessey István**, cs. és kir. kamarás, huszárezredes
és fia: kenesei **Kenessey István** cs. és kir. huszárhadnagy.
Üher felvétele.

MÉLYHEGEDÜN.

A Pincion nyílnak még az akácok . . .
És alkonyórán
Az ég ragyog, mint aranyékes bársony,
Amelyre, mint sötét csiszolt gemmát,
Rátüzték San Pietro ives kupoláját.
A ciprusok — komor csuhás barátok —
Meghajtják áhitattal fejüket
S ott lent, a napsütötte szerpentinán,
Vadzöld magnoliák között,
Komolyan lépkedő
Vörös reverendás ifju papocskák
Ruhája lángol, ég,
Mint gránátalmafák virága
S hosszú soruk tüzes kigyóként
Most eltűnik a nagy, ódon piazzán . . .

És lelkemből is eltűnik e kép,
Mintha egyetlen mozdulattal
Egy óriási kéz törölte volna le,
Hogy annál gyötrőbben égjen, emésszen
Most a lappangó vágy.

Mignon, ne sirj . . .
Mignon, ülünk mi is még ottan
A Pincio széles, hószin kőpadán.
Mignon, a te kószáló lelked,
Cigányvéred lobog énbennem is.
Az én hazám is ott volt, oh talán,
Po völgyén tul, Sabin hegyek tövén!
A réveteg, önkínzó vágyódások
Titkos mélyén téged kereslek
A nyugtalanság napjain,
Te szent hely, honnan utnak indult,
Kivert, vén kóbor ősapám,
Ki elnyujtott, kántáló énekléssel
— Feje fölött a dél csodás napjával —
Elhozta hozzám vágyait.

Mignon, ne sirj . . .
Mignon, nekünk is fog ragyogni még
Acéloskéken Dél csodás égboltja,
Mely fénylő, mint galamb begyén
A csillogó, tömött pihe.
S virágukat, mint könnyet hullató fák
Árnyéktól hűvös aljában
Megrészegül még lelkünk
Az álmodások édes ó-borán!

BALLA IGNÁC.

Könyvekről.

A cimoldalán Apponyi Albert nemes vonásai, fölötté egy rövidke — Magyarorszában mily sokat jelentő! — szó: *Politika*. Az utóbbi hetekben sokat beszéltek róla, érdeklődéssel vártuk s most, hogy itt van, örömmel állapítjuk meg: kitünően szerkesztett, gazdag revüt kaptunk, — a *Politika* méltónak bizonyult hírére. A tetszetős külsejű füzet mélyen szántó, komoly politikai és társadalomtudományi dolgozatok tárháza, melyben a politika légkörében élő »beavatott« épp úgy megtalálja a neki való érdekes olvasmányt, mint az intelligens laikus a magáét.

A *Politika* közleményei közül négyet aktiv miniszter irt, kik közül Apponyi Albert gróf *Az új Magyarország*-ot jövendőli meg ihletszerű tudással. Dolgozata díszes, büszkesége a beköszöntő számnak. Széleskörű érdeklődésre tarthat számot *Mezőssy Béla* cikke a magyar földbirtok-politikáról, aminél aktuálisabb, égetőbb kérdése kevés van a háboru kohójában izzó új Magyarországnak. *Földes Béla* az európai kaliberű tudós meggyőző hangján az átmenetgazdasági minisztérium feladatairól szól, *Ugron Gábor*, Erdély fia, Erdély jövőjébe tekint érdekes írásában. A *Nord und Süd* nagytekintélyű szerkesztője, *Stein Lajos*, *Világpolitika és kapitalizmus* címmel a világháboruban érő, s Európa jövő gazdasági életében elhatározó fontosságu problémákról irt virtuóz tudással, míg *Windisch-Graetz Lajos* hercegnek a nemzetiségi kérdéstről van sok érdekes mondanivalója. A többi cikk is mind méltó helyet foglal a már említettek sorában; a fiatalok sorsának vizsgálása, a keleti politika főbb kérdései, Georgia hajlandósága a középponti hatalmak felé, Amerika kétszínűsége: mind, mind olyan témák, amelyek az érdekesség és az aktualitás vonzó erejével hatnak, a befejező közlemény pedig, a felelős szerkesztő nyílt levele Angliához, bizonyára megszívlelésre lel a splendid isolation kódében élő szigetországban is. Végigolvasva a cikkeket és tanulmányokat, megállapíthatjuk a *Politika* első füzetének sikerét és áttekintve még egyszer a munkatársak fényes névsorát, a legkedvezőbb auspiciummokkal figyeljük *Zlinszky István* szemléjének további pályafutását. Ebből a számból mutatóba közöljük Apponyi Albert gróf vezető cikkét és *Dobay István* dolgozatát.

A *Politika* szerkesztősége és kiadóhivatala IV. Reáltanoda-utca 18. szám alatt van. Előfizetési ára egész évre 24 K, félévre 12 K. Egyes szám ára 2 K, ha bővített alakban jelenik meg a folyóirat: 3 K.

*

A könyvpiac legfrissebb ujdonságai közül irodalmi értékben első hely illeti a *Csathó Kálmán* új novellás kötetét, mely *A nők titka* címmel jelent meg *Singer* és *Wolfner* kiadásában. A könyv címét adó elbeszélést már láthatták olvasóink *A Társaság* hasábjain; a kötetben egy hosszabb novella és több rövidebb mestermű sorakozik egymásután, mindegyik újabb bizonyosságként annak, hogy a szerző egyike a magyar széppróza legtalentumosabb művelőinek. Az a jóleső magyaros íz, az az egyszerűségével lebilincselő közvetlenség, ami *Csathót* eddigi írásaiban is jellemezte, teljes mértékben lelhető fel ebben az új kötetben, amelyből egy kedves novellát mutatunk be olvasóinknak.

*

A budai nádor-család mindenkor népszerű volt a magyar szivekben. A nagy nádor, ki „egész életét a közügyeknek szentelé“, fia, aki honvédhadgyakorlatokon kitűnő gulyást tudott főzni a sátor alatt és rossz nyel-

vek szerint öreg korára elfelejtette a német szót, kései unokája, ki férfikor delén három hosszú esztendő óta állja emberül a harcot Istenért, királyért és hazáért magyar honvédek, félistenek élén.

A magyar nemzet mindig szerette az ő Józsefeit, — a most élő Józsefet pedig imádja. Idők és körülmények valahogy nagyon erősen lelkéhez forrasztották ezt a szép, erős, magyar Habsburgot és szinte természetes, hogy a magyar könyv most virágzó aranykorában egymásután jelennek meg a róla írott munkák. Most a *Payr Hugó* műve fekszik előttünk, aki saját kiadásában, a hadsereg főparancsnokság jóváhagyásával jelentette meg *József királyi herceg* című könyvét. A cím alá az 1914—1917 évszámok vannak nyomtatva, ami eleve elárulja, hogy a szerző a világháború József főherceget írta meg s egy rövid életrajz-fejezet mellett a népszerű vezér haditetteit füzte koszoruba, életének háborus epizódjait mondta el. *Payr Hugó*, aki mint haditudósító a háború kezdete óta a fronton van s az elmúlt három év alatt hosszú időt töltött József főherceg közelében, ügyes megfigyelő, aki megfelelő érzéssel válogatta meg, miről és hogyan írjon. Egymásután vonultatja fel előttünk a második leMBERGI csatát, a kárpáti küzdelmeket, a doberdói poklot, a tábori és kórházi élet színes, eleven képeit és mindenütt közvetlen hangú, talentumos elbeszélőnek bizonyul. Mondani sem kell talán, hogy a magyar vér rajongó szeretete csillan ki e sorok közül; az egész könyv odaadó hódolat a budavári főherceg iránt.

A világtörténelmi jelentőségű oroszországi eseményeknek kétségtelenül egyik legérdekesebb szereplője *Rasputin*, ez a misztikus kalugyer, aki hosszú ideig korlátlan hatalommal uralkodott a fehér cár népeinek milliói fölött. Hogy ki volt, honnét jött, honnan szerezte koronás főket béklyóba verő nagy hatalmát, még ma is rejtély. A hasábokon, melyeken az újságok az orosz politikai életnek ezt a tirannusát tárgyalták, vajmi kevés jelent meg arról, ami a közönséget legjobban érdekelheti: hogyan jutott a szőrcsuhás pópa a cári udvar fényességébe, hogyan jutott el odáig, hogy koronás, biboros asszonyok borulhassanak a lábához. *Heymann Róbert* szenzációs regénye ezt a rejtelmes életű embert tárgyalja. Érdekesítő modorban, izgató részletességgel mondja el *Rasputin* életét és a cári udvar intímus szenzációit.

A csinos kiállítású könyvnek, melyet a Kultura Könyvkiadó Részvénytársaság adott ki, 5 korona az ára.

Hoffmann, Poe, Villiers de l'Isle az ősei a dustantáziájú *Hans Ewersnek*, aki fantasztikus témáival és diabólikus előadásmódjával a leghidegebb olvasót is magával ragadja. Regényének (*Alraune*) minden sorából kiárad az a bódító parfüm, mely szuggesztív erejű írásait az irodalmi gourmandok inyenccfalatjává teszi. Az ősnémet *Alraune*-monda e modern feldolgozásával *Ewers* egyszerre a legolvasottabb írók sorába emelkedett. A fordítással *Pajzs Elemér* derék és értékes munkát végzett; hűen sikerült visszaadnia az eredeti legfurcsább nyelvi sajátosságait is. A vaskos kötet a Tevan-kiadásban jelent meg és hat koronáért árulják.

Férjhezmenő leányok figyelmébe!

Vidéki tanítónő eladná válogatott izléssel készült kézimunkáit; horgolt, himzett, rojtos vászonfüggönyöket, ágyterítőket, asztalneműt, ágyhuzatokat, törülközőket, stb., stb.

Címe: **H. Kiss Ilona Cegléd, Báthory-u. 11. sz.**

A DIANA PUDER

nemcsak a szépséget emeli, hanem az egészség-ápolás céljait is szolgálja.

Rugalmassá teszi a bőrt, kisimitja és elpalástolja a ráncokat.

Mindenütt kapható.

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R. T.
Budapest,
V., Nádor-utca 6.

Divat.

A női divat a háboru folyamán bebizonyította, hogy feltétlenül uralkodó királynő, aki dacolva minden nehézséggel, mindig hódolásra tudja kényszeríteni az emberiség »gyenge nemét«, amennyiben a háboru alatt is, minden évszakban új és új kreációkat zúdított a divatvilágra.

A hölgyközönség ezeket, bár nehéz áldozat árán, mégis szívesen elfogadta. A folyton fogyó anyagok nem korlátozták a női divat fejlődését, mert ha elfogyott a posztó és a pamutárú, úgy volt selyem, bársony, plüss, csipke és prém, amely anyagok megengedik a női divat minden tombolását és diadalmaskodását.

A háboru — tisztelet a kivételnek — nem akadályozta a hölgyeket abban, hogy a divat szeszélyét kövessék, sőt nagyobb fényűzés észlelhető, mint békeidején. Másképpen áll a dolog az uri divat körül.

Az immár negyedik éve dúló világháboru a férfiak színejavát egyenruhába kényszeríti s az öregek, felmentettek és alkalmatlanok pedig itthon végzik háborus kötelezettségeiket, úgy, hogy kevés kedvük és idejük van az uridivat problémáival foglalkozni; így van ez körülbelül az egész világon.

Ennek tulajdonítható az a nagy stagnálás, amit az uridivat terén tapasztalhatunk.

Ujdonságról alig tudunk beszámolni. Az anyagok megfogytak; a fehérnemű-anyagokat lefoglalta a hadvezetőség; és így csak igen korlátozott választék áll rendelkezésre.

Az elegáns uri ruházat minden feltűnést perhorreszkál s csak a legdiszkrétebb határok között mozog. Az öltönyök sötét, gyakran fekete színűek; a ruhák szabása testhez simuló, feszes és rövid, a mi talán az egyenruha befolyására vezethető vissza.

A szemnek az egyetlen kellemes változékonyságot a színes nyakkendő nyújtja; ebben szép motívumok jelentek meg. Fekete ruhához is élénkebb, de diszkrét tonusu nyakkendő járja.

A divatos őszi- és télikabát is testhez álló, sötét-kék vagy fekete. Az átmeneti és utazóköpeny élénkebb színű és bőszabású is lehet.

Évről-évre jobban honosodik meg nálunk is a városi bunda viselete; de nem is képzelhető jobb érzés, mintha az ember a könnyű, de meleg bundába bujhat.

A divat-kalap — keskeny karimájú; akár fekete kemény, akár puha velour; — utóbbiak többnyire színesek.

A cylinder most csak ünnepélyes alkalommal szokásos.

A cipő nappal betétes, vagy gamaslit viselnek hozzá. A keztyű barna vagy szürke. Zsebkendőt este fehérét, nappal színeset viselnek.

A háboru folytán a sport is szünetel; így csak a vadászruha és vadászbekecs jöhet számba; ezek élénk színűek. Remélhető, hogy a tavasz meghozza az annyira áhítozott békét s hogy ekkor vigabb és élénkebb divatról számolhatunk be.

Brachfeld F.

Modern Szinpad

IV., Koronaherceg-utca 6. szám. Telefon 93—16.

Ma és a következő napokon új műsor:

Vera. Drámai jelenet. Irta: Lengyel Menyhért. Játsszák: Mészáros Giza, Vendrey Ferenc, Gellért, Petheő, Bánóczy stb. **A fekete pásztor.** Idill. Irta: Szini Gyula. Játsszák: Mészáros Giza, Petheő, Nagy Margit. **A búvós szék.** Kis vígjáték. Irta: Karinthy Frigyes. Játsszák: Kökény Ilona, Vendrey, Boross, Békeffi, Bánóczy, Somlár, Gellért stb. **Új Gábor-, Harsányi- és Szenes-tréfák.** Szirmai Albert új dalaít Kökény Ilona, Lukács Sári, Ilosvay Rózsi, Boross Géza stb. adják elő. — **Kezdeté pont fél 8 órakor.**

Brachfeld F.

Ő csász. és apost. kir. felsége kamarai szállítója.

Uri ing és divatujdonságok.
Uri ruházat mérték szerint.
Női és férfi kész felöltők.

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Gizella-tér sarkán.

Különlegessége: Táborigényű selyemingek.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

A Társaság telefonszáma: József 25—11.

Hadfi. Napoleon 1812. évi oroszországi hadjáratában több mint félmillió ember veszett el. A korzikai 600.000 katonával lépte át a Njement és a visszavonulásban nem tudtak összeszámolni többet 20.000 rokkant és beteg harcosnál. — *Lola.* 1. Nem okvetlenül szükséges. 2. Nyolc napon belül. 3. Csak nagyon ünnepélyes alkalmakkor. — *Terézváros.* Ezek még nem értek meg a közlésre. — *Mac.* A régi Athléta-bálokkal akkoriban semmiféle multság sem ért föl. — *Liliom.* Kedves, hangulatos, de a kidolgozása még nagyon is elárulja a kezdőt. Egyelőre még többet olvasson, mint írjon.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN

Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.
Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. Telefon 127—05.

TÉRJÜNK VISSZA

A TERMÉSZETHEZ

ÉS HASZNÁLJUK

VÁRADY BÉLA

ÖTSZÖR PÁROLT

TERMÉSZETES ILLATSZER

KÜLÖNLEGESSÉGEIT

(Legfinomabb, divatos illatok)

TERMÉSZETES

GYÖNGYVIRÁG

ORGONA

IBOLYA

CIKLAMEN

HELIOTROP

SÁRGA SZEKFI

MIMOSA

ORCHIDEA

CHIPRE

PEAU D'ESPAGNE

1 üveg

ÁRA:

16 korona

csinos

dobozban

„IDEAL“ és

„ROSE DE FRANCE“

EGY ÜVEG ÁRA 20 KORONA

KÜLÖNLEGES DOBOZBAN

Megrendelési cím:

VÁRADY BÉLA BUDAPEST

FŐÜZLT: IV., VÁCI-UTCA 15

Fióküzlet; IV., Türr István-ut 9.

VÁRADY BÉLA TERMÉSZETES ILLATSZEREI TELJESEN PÓTOLJÁK A LEGFINOMABB FRANCIA PÁRLATOKAT.

Fehér róka-garnitúra. Készült Elkán Gyula műtermében
Budapest, Károly király-ut 19.

A fehér róka

nesztelenül surran észak vég-
telen hómezőin s a prémvadá-
szok fáradhatatlanul kergetik
nyomát, mert a női divat leg-
* szebb téli disze *

a fehér róka.

Ezidén különösen kedvelt ez
a gyönyörű prém s ELKÁN
GYULA műterme pompás
darabokat szerzett be belőlük,
hogy csak kifogástalan minő-
ségben kerüljön női vállra

a fehér róka.

Hungária Nagyszállóda

Elsőrangú ház Budapesten.

Minden modern kényelem: fürdő, telefon, meleg és hideg vízvezeték.

Étterme az uri világ találkozója.

POLITIKA

cimmel havi folyóirat indult november havában.

**Főszerkesztő: ZLINSZKY ISTVÁN,
felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN dr.**

**Nagyérdekességű politikai, szociológiai és nemzetgazdasági közle-
mények. Hazai és külföldi munkatársai a közélet kitűnőségei.**

**Előfizetési díjak: egész évre 24 K, fél évre 12 K. Egyes szám ára 2 K,
bővített szám ára 3 K.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV., Reáltanoda-utca 18. sz.

Telefon: JÓZSEF 25-11.

Marischka, ismert bécsi színész felesége és leánya.

Löwy műterem felvétele.

TÖRÖKÖK

Irta: Dobay István.

A Társaság kiadása.

Ára 5 korona.

Megrendelhető:

A TÁRSASÁG

kiadóhivatalában,

Budapest, IV., Reáltanoda-
utca 18.

Édes pillanatok! A gyerekek
hála Istennek egész életük
egyszerűségei voltak - de nem is
fogott ki a háromból az a kisimő
nyolcom - igazán halás vagyok
mikor drágám! hogy megtanítottál
használatára

Fiatal lányok és asszonyok figyelmébe!

Most jelent meg III. kiadásban

A fiatal lány otthon

Irta: ifj. Gonda Béla

Ajándéknak alkalmas pompás disz-
kötésben.

TARTALOM: Az otthon. Leányszoba.
Művészet, irodalom, zene. Társaság
Kézimunkák. Öltözködés. Pályavá-
lasztás. Háztartás. Fegyelem. Jóté-
konyság. Vallás, hit. Család.

Ára kötve 8. - K, postaköltség 30 fill.
Ára füzve 4.50 " 30 fill.

Megrendelhető A Társaság

:: kiadóhivatalában ::